

Γ. ΒΡΟΥΤΟΣ. Ὁ Ἔρως θραύων τὸ τόξον του.

ΑΠΟ ΤΟΥΣ "ΜΑΓΝΗΤΕΣ,"

ΕΡΗΜΗ...

Τῆς ἀγάπης ὁ βωμὸς
"Αἶδιος τώρα μένει!
"Ερμη εἶρε ἡ χάμαρα
Βουβὴ καὶ πεθαιμένη...

Δὲν ἄχοῦν γι.λήματα
Καὶ λόγια βελονδένια
Στὴ μικρὴ τῆρ χάμαρα
Τῆρ τριαταφν.λλένια.

Καὶ τὸ πιάρο τὸ γ.λεχὸ
Ποῦ μίλαε μὲ τα ἀστέρια
Ποῦ ἔπερε χαιδέμματα
Ἀπὸ τὰ ἀσπρα χέρια,

Πῆρε θ.λίψι ἀπέραντη
Καὶ σιωπῇ καὶ μέρει!
"Ερμη εἶρε ἡ χάμαρα
Βουβὴ καὶ πεθαιμένη...

Κι' ἄν στὸ παραθύρι της
Τώρα τὸ κλεισμένο,
"Αἴθισε τ' ἀγιόκ.λημα
Τὸ ὀλόγροα π.λεγμένο.

Κάνει πειὸ βαθύτερη
Κάνει πειὸ θ.λημμένη
Τῆς ἀγάπης τη φω.λήτῃ
Τῆρ ἐρμηωμένη

Κι' εἶρε σὰν τὰ .λου.λουδα
Ποῦ σκορποῦν τὸ μῦρο
Κάθε αὐγὴ ἀνοιξιὰτικη
Στὰ μνημοῦρια γύρω!

Θ. ΖΩΓΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΑΛΑΙΤΕΧΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

GERMANIA

Ἡ τοῦ Μονάχου ἐν τῷ Glastpalast ἡ ἔκθεσις ὀγδόῃ διεθνῇ καλλιτεχνικῇ ἔκθεσις, κατὰ τὰς κρίσεις τῶν τεχνοκρίτων ἐσημείωσε τελείαν ἐπιτυχίαν καὶ εἰς τὸ τμήμα τοῦ Μονάχου, ὅσον καὶ εἰς τὸ τμήμα τῶν ξένων ἐθνῶν. Αἱ τρεῖς πρώται αἰθουσαι εἶνε ἀφιερωμέναι εἰς τρεῖς ζωγράφους, περιέχουν δὲ ἔργα ἀποκλειστικῶς τῶν τριῶν τούτων ζωγράφων καὶ ἀποτελοῦν ἑνδοξά μνημεῖα τῆς μεγαλοφυΐας τῶν ἡ ὁποία ἔλαμψεν εἰς τὸν κόσμον. Αἱ τρεῖς αὗται μεγάλαι συλλογαὶ ἀποτελοῦνται ἀπὸ ἔργα τοῦ Μπαϊκλιν, τοῦ Λέιθλας καὶ τοῦ Γύζη.

Ὅμιλῶν περὶ τῶν ἔργων τοῦ Γύζη ὁ Κέϊτσερ, ὁ τεχνοκρίτης τῶν «Νεωτάτων Εἰδήσεων τοῦ Μονάχου» παρατηρεῖ: «Τὸ σύνολον τῆς ζωῆς καὶ τὸν βαθμὸν τῆς παραγωγικότητος τοῦ Γύζη δίδει ἡ λαμπρὰ στολισμένη αὕτη αἴθουσα, ἡ ὁποία μόνη εὐρίσκεται εἰς σκοτεινὸν κάπως χώρον, τὸν ὁποῖον ἄλλοτε κατελάμβανον τὰ ἔργα τοῦ Λέμπαχ. Ἡ αἴθουσα αὕτη θὰ

δῶσθι πλήρη ἰδέαν εἰς τοὺς ξένους ἐπισκέπτας περὶ τῆς οἰκίας, ἐκλεκτῆς καὶ ἡρέμου δι' ἡμᾶς τοὺς κατοίκους τοῦ Μονάχου προσωπικότητος, ἡ ὁποία τόσον προῶρως ἐξέλιπε».

Οἱ ζωγράφοι τοῦ Μονάχου ἐκθέτουν ἔργα ἄξια τῶν μεγάλων διδασκάλων. Ἐκ τῶν παλαιῶν ζωγράφων ἐκθέτουν ἔργα, θαυμάσια εἰς σύλληψιν καὶ ἐκτέλεσιν, ὁ Οὐδσε, ὁ Λουδοβίκος Χέρστεργ, ὁ Γούλιος Ἐξτερ, ὁ Λέων Σάμπειγκερ καὶ ὁ Κέλλερ, διὰ τὰ τοπεῖα δὲ ὁ Μπαϊκερ, ὁ Μπίττερσάκ, ὁ Χέλτσερ, ὁ Κάιζερ κλπ. Ἐκ τῶν νέων, ἐκλεκτότερα ἔργα ἐξέθεσαν ὁ Μάξ Σλεβόκτ, τοῦ ὁποῖου αἱ «Ἐορτάσμοι ὦραι» πολὺ ἐπηνέθησαν καὶ ἐθαυμάστησαν. Τὰ ξένα κράτη ἀντεπροσώπευσαν ζωγράφοι τῆς Αὐστρίας, — ὁ Κλίμτ ἐξέθηκε τὴν περίφημον «Ἱατρικὴν» του—ζωγράφοι τῆς Γαλλίας, τῆς Ἱταλίας, τοῦ Βελγίου, τῆς Ὁλλανδίας, τῆς Ἑλβετίας, ἐν οἷς καὶ οἱ διασημότεροι Χόδλερ, Βουρνάνδε, Βέλτσερ, τῆς Ἀγγλίας καὶ Ρωσσίας, οἵτινες ὁλόκληρον αἰθουσαν ἐπλήρωσαν, τῆς Δανίας καὶ τῆς Οὐγγαρίας.

Κατὰ τὰ ἐγκαινία τῆς ἐκθέσεως, ὁ ἀντιβασιλεὺς

πρίγκιψ Λεοπόλδος, φθάσας εἰς τὰς αἰθούσας ἐν αἷς εἶνε ἐκτεθειμέναι τὰ ἔργα τοῦ Γύζη, ἐστάθη μετὰ συγκινήσεως, διότι εἶνε γνωστὸν πόσον ἐτίμα καὶ ἡγάπα τὸν Γύζην, πολλάκις ἐπισκεπτόμενος αὐτὸν καὶ εἰς τὸ ζωγραφεῖν του, ἡρώτησε δὲ τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς: «Πόσα ἔργα τοῦ Γύζη ἡγόρασεν ἡ Ἑλλάς;»

Ἐκ τῆς Ἐκθέσεως τοῦ Γύζη λείπει καὶ ἐν τῶν καλλίστων αὐτοῦ ἔργων, τὸ Δίπλωμα τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων. Τὸ πρωτότυπον ὑπάρχει ἐν Ἀθῆναις. Ἐξητήθη, ἀλλὰ δὲν ἐδόθη πρὸς ἔκθεσιν.

— Δύο ἐκ τῶν ἐξοχωτέρων γερμανῶν ἀρχιτεκτόνων οἱ Σχίλλινγκ καὶ Γκραϊνβερ ἐπεράτωσαν ἐν συνεργασίᾳ τὴν οἰκίαν τοῦ μεγάλου γερμανοῦ δραματικοῦ ποιητοῦ Γεράρδου Χάουπμαν. Ἐν τῇ διακοσμῇ τῆς οἰκίας ταύτης οἱ καλλιτέχναι οὗτοι ἔλαβον ὡς θέματα τὰ ἔργα τοῦ ποιητοῦ, τὰ ὅποια ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀντλεῖ ἐκ τοῦ φανταστικοῦ κόσμου τῶν Νηρηίδων καὶ τῶν πνευμάτων, ἀποτελέσαντες οὕτω σύνολον διακοσμῆσεως ἀρμονικώτατον καὶ κατὰλληλον διὰ τὸν ποιητὴν, διὰ τὸν ὅποιον προωρίσθη ἡ οἰκία.

— Κατὰ τὸ χειμερινὸν ἐξάμηνον οἱ σπουδασταὶ τῆς Ἀκαδημίας τῶν ὡραίων τεχνῶν τοῦ Μονάχου ἀνῆλθον εἰς 407 (328 ζωγράφοι, 70 γλύπται, 9 χαράκται), ἦσαν δὲ 259 Γερμανοί, 17 Ἑλβετοί, 93 Αὐστριακοί, 18 Ῥώσοι, 4 Ἑλληνας, 3 Ἀγγλοὶ, 7 Ἀμερικανοί, 2 Λουξεμβούργοι, 1 Σουηδός, 1 Ἰνδός, 1 Ὀλλανδός, 1 Ἰσπανός.

— Ὁ καλλιτεχνικὸς ὄμιλος **Secession** διοργανώσας ἔκθεσιν πρωτοτύπων ἔργων τῆς Ἀναγεννήσεως.

— Ὁ καθηγητὴς **Fritz Böver** ἐπέρανε τὰς πέντε πρώτας μεγάλας εἰκόνας τῆς σειρᾶς ἣτις θὰ κοσμήσῃ τὸν θόλον τῆς ἐκθέσεως τοῦ 1902. Εἰσὶν δ' αὐταὶ ὁ «Προμηθεὺς πυρφόρος», ὁ «Ἀθηνᾶ Ἐργάνη», ὁ «Ἀθηνᾶ Πρόμαχος», ὁ «Ἡ Βιομηχανία», τὸ ἐμπόριον. Πανταχοῦ ἀποδεικνύει ὁ καλλιτέχνης τὴν μεγάλην δεξιότητα τῶν γιγαντιαίων ἐπιφανειῶν καὶ τὴν θρυμασίαν τοῦ καλλιτεχνισμοῦ.

— Ἀπέθανε ὁ ζωγράφος **Herrmann Soudermann**, γεννηθεὶς τῷ 1832 ἐν Βερολίνῳ ἡσχολήθη εἰς ἀγροτικὰς εἰκόνας. — Ἐπίσης ἀπέθανε ὁ ἀγιογράφος **Johann von der Forst**.

— Τὸ νέον ἔργον τοῦ **Eduard von Gebhardt** («**Verba magistri**») (οἱ λόγοι τοῦ διδασκάλου) διεγείρει τὸ γενικὸν ἐνδιαφέρον. Ἀφιερῶνται εἰς τὸν διδασκάλον αὐτοῦ Δρ. **Oscar Jäger**. Τὸ σχέδιον εἶναι εὐφρέστατον καὶ ἡ παράστασις ἐξόχως ζωντανὴ καὶ ἐκφραστικώτατη. Νομίζει τις ὅτι ἀκούει τὸν ἐρωτῶντα μαθητὴν. Ἐξαίρετως ἐξεδηλώθη ὁ τρόπος καθ' ὃν ὁ ἐρωτῶν ζητεῖ ἐρμηνεῖαν καὶ πειστικὴν ἀπόδειξιν παρὰ τοῦ ἐριτίμου διδασκάλου του. Μεγαλοπρεπῆς εἶναι ὁ χαρακτηρισμὸς τῆς κεφαλῆς τοῦ σοφοῦ διδασκάλου ὅστις μετὰ μεγάλου ἐνδιαφέροντος ἀκούει τὸν ἱταμὸν καὶ νεαρὸν μαθητὴν, στηρίζων τὴν κεφαλὴν εἰς τὴν γείρα σκεπτικῶς.

— Ὁ ἐν Δρέσδῃ αὐλικὸς καλλιτεχνικὸς οἶκος τοῦ Ἡρνέστου Ἀρνόλδου ἐγκαινιάζει σειρὰν ἀγορευτέων καλλιτεχνικῶν διὰ τοῦ ζωγράφου **Adolf Hölzel**, ὅστις ὠμίλησε περὶ τοῦ προβλήματος καὶ τοῦ τύπου τῆς ζωγραφικῆς ὁ καλλιτέχνης οὗτος ὁρμᾶται ἐκ τῆς ἀρχῆς ὅτι ὁ σκοπὸς ἐκάστης εἰκόνος εἶνε νὰ διαγράψῃ καὶ τὴν σύλληψιν τοῦ σχεδίου καὶ τὴν ἐκτέλεσιν. Προκειμένου θερησκευτικῶς νὰ κατορθωθῇ κατάνυξις ἐν τῇ προτευχῇ ἡ ἀγαλλίασις εἰς τὰς ἐπιστήμους ἐορτάς κτλ., πρέπει νὰ εἶναι διάφορος ἡ χρῆσις τῆς ζωγραφικῆς ἢ ὅταν πρόκειται περὶ διακόσμου τῆς κατοικίας μας· ὡς ὁ ἐλαφρότερος ψιθυρισμὸς διαταράσσει τὴν διανοητικὴν μας ἐργασίαν, οὕτω καὶ αἱ μεγάλαι ἀντιθέσεις τῶν χρωμάτων μᾶς στενοχωροῦσι καὶ μᾶς συγχίζουσι· ἔντεθεν πρέπει νὰ διακριθῶσι δύο τάξεις εἰκόνων, αἱ

κυριαρχοῦσαι τοῦ χώρου, καὶ αἱ ὑποτασσόμεναι εἰς τὸν χώρον· ἐκ τούτων αἱ τελευταῖαι δὲν πρέπει νὰ ἔχωσι ζωηρὰν φωτισκίαν καὶ χρώματα, ὡς τοῦτο θὰ ἐπιδέχτοτο εἰς μεγάλας πινακοθήκας ἢ καὶ ἐκθέσεις ἀκόμη δυστυχῶς.

Τὰ μέχρι τοῦδε σφάλματα τῆς ζωγραφικῆς ὡς πρὸς τοῦτο ἐγέννησαν τὴν ἀποστροφήν τῶν πολλῶν πρὸς τὴν διακόσμησιν τῶν οἰκιῶν δι' εἰκόνων. Καὶ ὅμως δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ὡραιότερος διακόσμος! Τὸ οὐδὲ ὅδε ἐκάστης εἰκὼνος εἶναι τὸ σχῆμα τὸ ὁποῖον παρέχει τὴν βᾶσιν καὶ τὴν συμμετρίαν. Τὸ σχῆμα προκύπτει ἐκ τῆς μεταβιβάσεως τοῦ φυσικοῦ αἰτίου εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ἀντικειμένου, εἰς τὴν μεταβολὴν τοῦ τριγῶν διαστατοῦ εἰς διγῶν διαστατὸν ἐπίπεδον· οὕτω λοιπὸν σχῆμα εἶναι μέρος ἐπιφανείας περιοριζόμενον διὰ γραμμῆς ἐπιστροφούσης εἰς ἑαυτὴν ἀλλὰ καὶ τὰ κανονικὰ γεωμετρικὰ σχήματα (τετράγωνον, τρίγωνον κτλ.) ἀποκλείονται ἐκ τῆς ζωγραφικῆς καὶ τὰ ὅλως ἀκανόνιστα ὅσον πλουσιότερα εἶναι ἡ γραμμὴ τόσο πλουσιώτερον φαίνεται τὸ σχῆμα, ἐκ τῆς διαφορᾶς δὲ τοῦ σχήματος διακρίνονται ρυθμοὶ ἐν τῇ ζωγραφικῇ, τοὺς ὁποίους χωρίζουσι ὁλόκληροι αἰῶνες.

Τὰς θεωρίας ταύτας ἀνέπτυξε ὁ περιφανὴς ζωγράφος διὰ σειρᾶς εἰκόνων ἐκτεθειμένων ἐντὸς τοῦ ρηθέντος οἴκου, εἰς τὰς ὁποίας ἐφῆρμισε τὰς ἰδέας του.

— Πανηγυρικῶς ἐτελέσθησαν ἐν Βερολίνῳ τὰ ἀποκαλυπτήρια τοῦ ἀνδριάντος τοῦ Βίσμαρκ. Ὁ ἀνδριὰς εἶνε 20 ποδῶν περίπου ὕψους ἐξ ὀρειάλκου, ἡ δὲ βάσις του εἶνε ἐκ γρανίτου 18 1/2 ποδῶν ὕψους. Ὁ Σιδερούς ἀρχικαγκελάριος φορεῖ ἀπείριστον στρατιωτικὴν στολὴν, με σιδηροῦν σταυρὸν καὶ κράνος θωρακοφόρον. Τέσσαρες ὀρειάλκιναι παραστάσεις περιβάλλουσι τὸν ἀνδριάντα. Ἐστοίχισεν 60,000 λίρας, ἢ τοὶ 1,500,000 φράγκα, συνελέγησαν δ' ὅλα ἐκ δημοσίων εἰσφορῶν.

— Εἰς τὸ νεόδμητον θέατρον τοῦ Ἑμς ἐδιδάχθησαν γερμανιστὶ δύο ἔργα τοῦ ὑπερέχου Ἑλλήνου δραματικοῦ ποιητοῦ καὶ διαπρεποῦ φίλου τῆς «Πινακοθήκης» κ. Κλέωνος Ραγκαβῆ, τὸ «Πῦρ ὑπὸ τῶν αἰθάλων» καὶ ἡ «**Die Liebe wacht**». Ὁ Γερμανικὸς τύπος ἐξάζει λίαν ἀμφοτέρω τὰ ἔργα.

ΑΥΣΤΡΙΑ

Ἐν Βιέννῃ ἐν τῇ Πινακοθήκῃ «**Εκθεσις Ροῦβενς**» Ἀλβερίνα, διοργανώθη ἐσχάτως ἔκθεσις πρωτοτύπων σχεδιασμάτων τοῦ Ροῦβενς καὶ τῆς σχολῆς του. Ἡ μέθοδος τῆς κατατάξεως τῶν ἐκτεθειμένων δοκιμῶν τοῦ μεγάλου καλλιτέχνου, ἀληθῶν καλλιτεχνικῶν θησαυρῶν, ἐπαινεῖται μεγάλως. Κατὰ τὸ πλεῖστον δύναται ὁ ἐπισκεπτής νὰ παρακολουθῇ τὸ νῆμα τῆς σκέψεως τοῦ καλλιτέχνου σχεδιάζοντος καὶ προετοιμάζοντος τὰ ἔργα του, ἀπὸ τῶν πρώτων σχεδίων μέχρι τοῦ πλήρους καὶ τελειωμένου πίνακος, ἐκάστου τῶν ὁποίων ἀντίγραφα χαλκογραφημένα ἐκτίθενται εἰς τὴν οἰκίαν θέσιν.

Ἡ ἔκθεσις αὕτη ἀποκαλύπτει καὶ τοῦτο τὸ περίεργον τῆς τεχνοτροπίας τοῦ Ροῦβενς, ὅτι ἐν καὶ τὸ αὐτὸ σκαρίφημα ἐχρησιμοποιεῖτο παρ' αὐτοῦ εἰς πλείονας πίνακας, ἐν γένει δὲ μετεξερίζετο τύπους τινὰς ὡς βάσιν οὗτοι εἶπεν τῶν συνθέσεων του, ἰδίως εἰς τὰς θερησκευτικὰς συνθέσεις του.

Ὁ αὐτοκράτωρ Φραγκίσκος **Λεὶ ἀρχαιότητες** Ἰωσήφ ἐπισκέφθη τὴν Ἐκθεσιν τῆς Ἐφέσου. τῶν εἰς Βιέννην κομισθειῶν ἀρχαιοτήτων τῆς Ἐφέσου.

Ἡ Ἐκθεσις αὕτη ἐγκαθιδρύθη προσωρινῶς ἐν τῷ Θηρεῖῳ τοῦ λαϊκοῦ κήπου (**Volksgarten**).

Αἱ αὐστριακαὶ ἀνασκαφαὶ τῆς Ἐφέσου ἐνηργήθη-

σαν τῇ πρωτοβουλίᾳ τοῦ πρῶην ὑπουργοῦ τῆς παιδείας βαρώνου Γκάουτς. Ἐκ τῶν ἀνακαλυφθέντων δὲ ἀρχαίων ἀντικειμένων τινά, ὑποδειγνόμενα ὑπὸ τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβευτοῦ τῆς Αὐτοκρατορίας βαρώνου Κάλιτς, ἐδώκεν ὁ Σουλτάνος εἰς τὸν αὐτοκράτορα Φραγκίσκον Ἰωσήφ.

Αἱ ἀνασκαφαὶ ᾤρισαν διὰ προκαταρκτικῶν μελετῶν ἐνεργηθειῶν τὸ 1885 ὑπὸ τοῦ αὐλικοῦ συμβούλου καθηγητοῦ Βένδορφ τῇ τεχνικῇ συμπτᾶξει τοῦ κ. Καρόλου Χούμαν, γνωστοῦ ἐκ τῆς ἀνακαλύψεως τῆς ἀρχαίας Περγάμου, διηρυκλύνθησαν δὲ μεγάλως ὑπὸ τοῦ Χαμδῆ βέη, διευθυντοῦ τοῦ ἐν Κων)πόλει αὐτοκρατορικοῦ Μουσείου τῶν ἀρχαιοτήτων. Τὴν 1 Ἰανουαρίου 1898 τὸ ἔργον τῶν ἀνασκαφῶν παρεδόθη εἰς τὸ τότε ἰδρυθὲν αὐστριακὸν ἀρχαιολογικὸν Ἰνστιτούτον ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ διδάκτορος Ροδόλφου Χεθερδέ. Αἱ θαπνάι ἐκαλύφθησαν ὑπὸ κληροδοτήματος τοῦ Καρόλου Φερδινάνδου Μάουτνερ φὸν Μαρχώφ.

Τὸ φθινόπωρον τοῦ 1896 ἔφθασεν εἰς Βιέννην ἡ πρώτη ἀποστολὴ ἀρχαίων ἀντικειμένων, ἀμέσως δὲ ἤρξατο ἡ ἀποκατάστασις αὐτῶν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ καθηγητοῦ Σνάϊδερ ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ τοῦ Μουσείου τῶν ἀρχαιοτήτων.

Ἡ ἡδὴ εἰς τὸ δημόσιον ἀνοιγεῖσα ἔκθεσις δὲν περιλαμβάνει μεγάλα ἀρχιτεκτονικὰ μνημεῖα ὡς ἐκ τῆς σμικρότητος τοῦ χώρου τοῦ Θητείου. Μόνον μικρὰ ἄλλ' ὥραιστα ἀρχαῖα ἀντικείμενα ἐκτίθενται ἐν αὐτῷ. Βραδύτερον αἱ ἀρχαιοτήτες τῆς Ἐφέσου θὰ καταταγῶσι συστηματικῶς ἐν ταῖς αἰθούσαις τοῦ Βελβεδέρε.

Ἐκ τῶν ἐκτιθεμένων ἀντικειμένων, τὴν προσοχὴν ἐλκύει πρωτίστως γαλκοῦν ἄγαλμα ἀθλητοῦ ἀσχολομένου εἰς τὸ νὰ καθαρίσῃ διὰ σιδηρᾶς κτενὸς τὸ ἔλαιον ἐκ τῆς ἀριστερᾶς χειρός. Τὸ ἄγαλμα, οὐτινος μόνον ἡ κεφαλὴ, ἡ δεξιὰ χεὶρ καὶ ὁ δεξιὸς ποὺς διετηρούντο ἄρτια ἀνευρέθη ἐν τῇ ἀγορᾷ. Εἶναι δὲ ἔργον σπανίας ὥραιότητος καὶ φυσικῆς ζωηρότητος ἀνήκον εἰς τὸν τέταρτον αἰῶνα. Ἡ συγκόλλησις καὶ τελεία ἀποκατάστασις αὐτοῦ ἀπήτησαν ἐργασίαν ἐνὸς καὶ ἡμίσεως ἔτους.

Λίαν ἐνδιαφέρων εἶναι ἐπίσης καὶ λυγροφόρος ἀνήκων εἰς τὴν ἐλληνιστικὴν λεγομένην ἐποχὴν καὶ σύμπλεγμα ἄγαλματιὸν ἐκ γαλκοῦ, παριστῶν τὴν πάλην τοῦ Ἡρακλέους μετὰ Κενταύρου, ὡσαύτως δὲ κεφαλὴ Ἑρμοῦ, ρυθμοῦ τοῦ Πολυκλείτου, καὶ νεαροῦ αὐλοῦντος σατύρου.

Ὁραιότατον εἶναι τὸ σύμπλεγμα διοκομένου ἐρωτιδίου ἀποτελοῦν τμήμα τῆς ζωηφόρου θεάτρος τῆς ἐποχῆς τοῦ ρωμαίου αὐτοκράτορος Δομιτιανῶ.

Ἐφ' ὅλων τῶν ἀναγλύφων ὑπάρχουσιν ἔγνη βαρῆς.

Εἰς τὰς ἀρχαιότητας τῆς Ἐφέσου ἀνήκουσι καὶ ἐπτά στῆλαι μετὰ δύο πινσῶν ἐξ ἐγγράμου μαρμάρου.

— Ἀπέθανε ὁ Vacsav von Brozik εἰς τῶν ἰδρυτῶν τῆς Ἀκαδημίας τῆς Πράγας καὶ ἑξοχὸς καθηγητῆς τῆς ζωγραφικῆς.

ΑΓΓΛΙΑ

Ἡ Μὲς Ὄδνα Χόγκαρτ, (ἀδελφὴ τοῦ Ἀγγλῆς πρῶην διευθυντοῦ τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιολογικῆς Σχολῆς), τὴν ὁποῖαν ἐνθυμοῦνται οἱ Ἀθηναῖοι ἐπὶ δύο ἔτη νὰ γυρίξῃ τοὺς ἀθηναίκοις δρόμους μὲ τὴν πυξίδα καὶ τὸν τρίποδα εἰς τὰς χεῖρας, νὰ κάθεται δ' ἀφελῶς εἰς διάφορα μέρη τῆς πόλεως διὰ νὰ παίρῃ κροκέ, μετέβαλε τρεῖς αἰθούσας τῆς οἰκίας τῆς εἰς τὸ Λονδῖνον εἰς ἀθηναϊκὸν πανόραμα. Ἐπὶ ἐν ἔτος ἐπεξεργάσθη ὅλα τὰ σχέδια, τὰ ὅποια εἶχε πάρει κατὰ τὴν ἐνταῦθα διαμονὴν τῆς καὶ ἔκαμε μεγάλους πίνακας. Εἰς τὴν πρώτην αἰθούσαν ἔχει ἀναπράστασιν τῆς Ἀκροπόλεως, εἰς δὲ τὴν δευτέραν εἰκόνας τῶν

ἄλλων ἀρχαίων μνημείων καὶ εἰς τὴν τρίτην ἀθηναϊκὰ τοπεῖα καὶ μνημεῖα σύγχρονα. Τὸ γενικὸν ἐνδιαφέρον ἐκίνησεν εἰς τὸ Λονδῖνον μὲ τὸ ἀθηναϊκὸν τῆς πανόραμα. Εἰς προηγούμενα ταξείδια τῆς εἶγεν ἀναπαράστησι τὸ Κάϊρον καὶ τὴν Ἱερουσαλὴμ εἰς μεγάλους πάλιν χρωματιστοὺς πίνακας μὲ τὸ ἰσχυρὸν τάλαντον, τὸ ὅποιον ἔχει.

ΑΜΕΡΙΚΗ

— Ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ ἀπέθανεν ὁ ζωγράφος Virgilio Tojetti ὁ προσφιλὴς καλλιτέχνης τῆς ὑψηλῆς κοινωνίας τῆς Ἀμερικῆς.

ΙΤΑΛΙΑ

Ὁ Κάρολος Γούστι, καλλιτέχνης τῆς ἱστορίας τῆς ζωγραφικῆς, ἐδημοσίευσεν εἰς τὸ περιοδικὸν τῶν πλαστικῶν τεχνῶν («Zeitschrift für bi dende Kunst») συμπληρωματικὰς πληροφορίες περὶ τοῦ Θεοτοκοπούλου, τοῦ μεγάλου Ἑλλήνος ζωγράφου, τοῦ ἀκμάσαντος τὴν 15ην ἑκατονταετηρίδα. Κατὰ τὸν Γούστι, ὁ Θεοτοκόπουλος ὑπῆρξεν εἰς τῶν ἀρίστων ζωγράφων τοῦ αἰῶνος τοῦ καὶ εἰς ἀπὸ τοὺς ζωγράφους οἱ ὅποιοι ἀνῆγαγον εἰς τὴν ἐμπρέπουσαν θέσιν τὴν προσοπτικὴν εἰς τὴν ζωγραφικὴν. Ὅλοι αἱ εἰκόνες τοῦ Θεοτοκοπούλου εἶνε προϊόν ὄχι μόνον ψυχολογικῆς μελέτης καὶ παρατηρήσεως, ἀλλὰ καὶ ἀκριβεστάτης ἐπεξεργασίας εἰς τὰς λεπτομερείας. Ἡ προσοπτικὴ ἐφηρμοσμένη μετὰ μαθηματικῆς καὶ σχεδὸν ἰδεώδους ἀκριβείας ἀπ' ἐνὸς καὶ ἀπ' ἑτέρου ὁ ἀκριβὴς φωτισμὸς τῶν εἰκόνων συνετέλεσαν κυρίως, ὥστε αἱ εἰκόνες τοῦ Θεοτοκοπούλου νὰ φαίνονται παλλόμεναι ἀπὸ ζωὴν καὶ ἀλήθειαν, μολοντὶ ὁ χρωματισμὸς τῶν εἶνε ἄπλοος καὶ δὲν παρουσιάζει ἄλλαν ποικιλίαν πλὴν τῶν φωτισμῶν τοῦ δεσπόζοντος τεφροῦ χρώματος. Ἡ χρῆσις ἐνὸς μόνου χρώματος εἰς τὰς εἰκόνας τοῦ Θεοτοκοπούλου, γενομένη κατὰ τὴν ἐν Ἰσπανίᾳ διατριβὴν του, ὅτε τὸ τάλαντόν του εὐρίσκετο εἰς τὴν πλήρη ἀκμὴν του, εἶνε ὁ ἕτερος νεωτερισμὸς εἰς τὴν τέχνην τὴν ὁποίαν ἠκολούθησαν καὶ ἄλλοι κατόπιν ὡς ὄχροι μιμηταὶ τοῦ δημιουργοῦ. Ὁ Κατελλὰρ, ὁ μελιρροῦτος Ἰσπανὸς ρήτωρ, ἀποθανὼν τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη, εἶχεν εἰκόνα τοῦ Θεοτοκοπούλου περιελθούσαν ἥδη εἰς τὴν Πινακοθήκην τῆς Μαδρίτης. Ἡ εἰκὼν παριστᾷ τὸν Ἰησοῦν προσευχόμενον εἰς τὸ Ὄρος τῶν Ἑλαιῶν. Ὁ Γούστι περὶ τῆς εἰκόνης ταύτης λέγει, ὅτι εἶνε ἐν ἀπὸ τὰ καλλίτερα ἔργα τοῦ Θεοτοκοπούλου, μολοντὶ ἐγένετο εἰς ἐποχὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ μέγας καλλιτέχνης δὲν θεωρεῖται ὅτι εἶχε πλήρη τὴν δύναμιν τῆς διανοίας του, ὡς προκύπτει ἀπὸ ἄλλα σύγχρονα σχεδὸν ἔργα, εἰς τὰ ὅποια ἀπεικόνιζεν ἁγίους ραϊβδόποδας καὶ χεῖρας ἐν σχήματι γραμμῆς τεθλασμένης. Ὁ Ἰησοῦς ὅμως προσευχόμενος εἰς τὸ Ὄρος τῶν Ἑλαιῶν εἶνε ἔργον ἄρτιον καὶ εἶνε ἴσως τὸ τελευταῖον καλλιτεχνικὸν ἔργον τοῦ μεγάλου Ἑλλήνος ζωγράφου. Ἡ μορφή τοῦ Ἰησοῦ εἶνε σκοτεινὴ, διότι ὁ ζωγράφος τὴν ἔθεσε πρὸ τοῦ λυκαυγοῦ, ὥστε κυρίως τὸ περίγραμμα διακρίνεται καὶ τὰ ἐρυθρὰ νῆφρ ὅπως τὸ δῶντος ἡλίου σχηματίζουν τὴν φωτεινὴν ἄλω πᾶρξίς κεφαλῆς τοῦ Ἰησοῦ. Ἡ στάσις τοῦ Ἰησοῦ προσευχομένου εἶνε θαυμασία, ὅπως καὶ ὅλη ἡ σκηνογραφία τῆς εἰκόνης.

ΒΕΛΓΙΟΝ

Ὁ ἐν Βρυξέλλαις καλλιτεχνικὸς σύλλογος «Ἵπὲρ τῆς τέχνης» διοργάνωσεν ἐν ταῖς αἰθούσαις τοῦ μουσείου τῆς πόλεως ταύτης ἔκθεσιν ἔργων γλυπτικῆς, εἰς τὴν ὁποίαν ἐξετέθησαν ἔργα τῶν ὀνομαστῶν Βέλγων καλλιτεχνῶν Β. Ρουσώ, Δουβού, Μ. Μπραῖκε, Ροῦδδερ, Βόλφερ κλπ. Ἐκ τούτων διακρίνεται προ-

τομή γυναικός εξ έλεφαντοειδοῦς καὶ ἀργύρου, ἔργον τοῦ Δυβούα.

— Ἐπίσης ἐν τῷ αὐτῷ μουσεῖῳ ἤνοιξεν ἡ ἔκθεσις τῶν ὕδατογραφῶν τῶν Βρυξελλῶν, ἡ ὁποία ἐστέρηθη ὑπὸ πρωτοφαναῶς ἐπιτυχίας. Θαυμάζονται ἐκ τῶν ἐκτεθεισῶν ὕδατογραφῶν ἰδίως τὰ ἔργα τοῦ Βαρτλέ καὶ τοῦ Λατούς. Ἡ «Ταφή» τοῦ πρώτου ἐκρίθη ὡς ἔργον μεγάλης δυνάμεως, ἡγοράσθη δὲ ἡδὴ παρὰ τῆς Βελγικῆς Κυβερνήσεως.

ΣΕΡΒΙΑ

Ἐπανήλθεν εἰς Γαλλίαν ἐκ Βελιγραδίου ὁ γάλλος γλύπτης Ἀντωνίνος Μερσιέ, ἀφ' οὗ ὑπέβηκεν εἰς τὸν βασιλέα Ἀλεξάνδρον τὸ ἐκμαγεῖον τοῦ ἀνδριαντος, ὅστις θὰ ἰδρῶθῃ εἰς μνήμην τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Μιλάνου.

Τὸ μνημεῖον τοῦτο θὰ στηθῇ ἐπὶ τῆς πλατείας Καλιμεγδάν, θ' ἀποτελεῖται δὲ ἐξ ἀνδριάντος ἐρίππου καὶ ὀρειχαλκίνου τοῦ βασιλέως Μιλάνου φέροντος τὴν μεγάλην στολὴν στρατηγῶς καὶ ἐξ ὑποβάθρου φέροντος δύο ἄλλα ἀγαλμάτων συμπλεγμένα, ὧν τὸ μὲν πρῶτον προσωποποιεῖ τὴν παλαιάν, τὸ δὲ ἄλλο τὴν νέαν Σερβίαν. Τὸ μνημεῖον θὰ ἔχῃ ὕψος δέκα καὶ ἐξ μέτρων, θὰ συμπληρωθῇ δὲ ἐντὸς τριῶν ἐτῶν.

ΚΡΗΤΗ

Νέα εὐρήματα
εἰς τὴν Κνωσσὸν

Ὁ κ. Ἀρθούρος Ἐβανς γράφει ἐκ Χανίων πρὸς τοὺς «Καιροὺς» τοῦ Λονδίνου, ὅτι ἀνατολικῶς τῆς μεγάλης κεντρικῆς αὐλῆς τοῦ προϊστορικοῦ ἀνακτόρου τῆς Κνωσσῶς ἀνεκάλυψε νέους θαλάμους, ἐντὸς ἐνὸς ἐκ τῶν ὁποίων εὐρέθησαν συντρίμματα ἀνθρωπίνων παραστάσεων ἐκ χρωματισμοῦ κονιάματος, θυμασίας ἐκτελέσεως. Ἡ ἀποτύπωσις τῶν φλεθῶν καὶ τῶν μυῶν τῶν διαγραφομένων ἐπὶ τῶν τεμαχίων αὐτῶν δεικνύουν ταιαύτην καλλιτεχνικὴν ἐπιτηδεύτητα πρὸς τὴν ὁποίαν κανεὶς καλλιτέχνης δὲν ἠδυνήθη ἔκτοτε νὰ ἀνταγωνισθῇ μέχρι τῆς ἰταλικῆς Ἀναγεννήσεως. Εἰς παρακειμένην γαλαρίαν εὐρίσκοντο καὶ λείψανα σκηνῶν ταυρομαχίας εἰς τὴν ὁποίαν καὶ αἱ νεάνιδες φαίνεται ὅτι ἐλάμβανον μέρος περιβεβλημέναι μυκηναϊκὰς ἀρρένων βραχιέας ἐνδυμασίας.

ΕΛΛΑΣ

Αἱ ἀρχαιότητες
τοῦ Θέρμου

Αἱ ἐνεργουμέναι ἐν Θέρμῳ ἀνασκαφαὶ διεκόπησαν ἐνεκεν τοῦ καύσωνος καὶ θὰ ἐπαναληφθοῦν τὸν προσεχῇ Αὐγούστου. Μέχρι τοῦδε αἱ ἀνασκαφαὶ ἀφώρων τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ ναοῦ.

Ὁ ναὸς οὗτος εἶνε ἐν ἐκ τῶν ἀριστουργημάτων τῆς ἀρχαίας τέχνης ἐνεκα τῆς μεγαλοπρεπείας του, ἐπιβεβαιῶν τὴν λαμπρὰν περιγραφὴν αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ Πολυβίου. Ἀνεκαλύφθησαν ἐκτὸς τούτου πλεῖστα ὅσα ἀγάλματα, βάσεις τούτων, καὶ τεμάχια ἀγαλμάτων ἐρίππων καὶ χαλκῶν, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, μετὰ ἐπιγραφῶν.

Ὅλαι αὗται αἱ ἀρχαιότητες παρουσιάζουσι τὸ περίεργον ὅσον καὶ μοναδικὸν φαινόμενον διὰ τὴν Ἑλλάδα, ὅτι ἐνῶ ὅλα τὰ ἀρχαῖα εἶνε ἐκ μαρμάρου, οὐδὲ ἕνως τούτου φαίνεται ἐν Θέρμῳ. Ὅλα τὰ ἀρχαῖα εἶνε ἐξ ὁπτιῆς γῆς (τερρακότας) ἢ χαλκοῦ.

Τὰ ἀνευρεθέντα ἀρχαῖα ἀνήκουν εἰς τὴν 3ην πρὸ Χριστοῦ ἑκατονταετηρίδα, ἐποχὴν καθ' ἣν ἡ Αἰτωλία εἶχεν ἀνέλθει εἰς τὸ ζενιθ τοῦ πολιτισμοῦ αὐτῆς, ἀμφισβητούσα τὰ πρωτεῖα μὲ τὴν μεγάλην τότε Μακεδονίαν. Ἐσχηματίσθη ἡ πεποιθήσις ὅτι εἰς μεγάλην ἔκτασιν περὶ τὸν Θέρμον καὶ εἰς πλείστας πόλεις τῆς Αἰτωλίας ὑπάρχουν ἀρχαιότητες. Ἡ Ἀρχαιολογικὴ εἰσαίρεσις εὐθὺς μετὰ τὴν περάτωσιν τῶν ἐν Θέρμῳ ἀνασκαφῶν θέλει προβῇ καὶ εἰς ἄλλας ἀνασκαφάς.

Ὁ ἐν Βενετία ἐπ' ἀρκετὸν διαμείνας Σύντομος καλλιτέχνης κ. Ἐπ. Θωμόπουλος ἐπέστρεψεν εἰς Πάτρας, ἐνθα ἤρχισεν ἡδὴ πίνακα ἀρχαιολογικῆς ὑποθέσεως. Ἐν Βενετία ἐπεράτωσε ἔργον κάλλιστον, ὑπὸ τὸν τίτλον «Τὸ ἐλάττωμα».

— Ὁ κ. Σῶχος ἀπεπεράτωσε τὸ πρόπλασμα τοῦ Παπῶ-Φλέστα, οὗ ὁ ἀνδριὰς θὰ στηθῇ ἐν Ἑλλάδι. Τὸ ῥάσος διανοίγεται, ὥστε νὰ φαίνεται ἡ χωρικὴ σκελὴ, ἐνῶ ὁρμᾷ εἰς τὸν ἀγῶνα. Τὴν ἀριστερὰν ἔχει τεταμένην πρὸς τὸν οὐρανὸν καὶ διὰ τῆς δεξιᾶς κρατεῖ γυμνὸν ἕϊφος. Ὁ κ. Σῶχος ἐργάζεται πρὸς τούτοις προτομὴν τοῦ Γλάδστονως, τοῦ Ἀρνῶ Ζαντί καὶ τὸ μνημεῖον τοῦ Ζαριφῆ, φέρον τὴν εὐγνωμοσύνην ἀναστηλοῦσαν διὰ τῶν γειρῶν νήπιον, ὅπερ προσπαθεῖ νὰ κοσμήτῃ δι' ἀθῆων τὴν προτομὴν τοῦ εὐεργέτου.

— Ἡ Ἀρχαιολογικὴ Ἑταιρεία ἤρξατο ἀνασκαφῶν εἰς τὰς ὑπορείδας τῆς Πάρνηδος πρὸς τὸ ἄντρον ὅπερ ἐλέγετο ἀνήκον εἰς τὸν Ἡῶνα.

— Διὰ τὸν μέλλοντα ν' ἀνεγερθῇ ἀνδριάντα τοῦ Μόλτκε ἐν Βερολίνῳ ἐκόπη ἐν Πεντέλῃ τεράστιος ὄγκος μαρμάρου 75 τόνων βάρους.

— Αἱ Α. Β. Γ.ψ Νικόλαος καὶ Ἀνδρέας ἐπεσκέψθησαν τὸ ἐργαστήριον τοῦ κ. Ροίλδου, ἡ δὲ Α. Β. Γ.ψ. ὁ Διάδοχος ἐπόλεσε διὰ τὸν πίνακα τῆς «Μάχης τῶν Φαρσάλων».

— Εἰς τὰς ὑπὸ τῆς Ἀμερικανικῆς σχολῆς ἐνεργουμένας ἀνασκαφὰς εἰς τὸν ἐν Βελεστίνῳ λόφον Πιλάφ-Τεπε ἀνεκαλύφθη τάφος μετὰ κτερισμάτων καὶ ἀργυρᾶς ὑδρίας χρυσήλατου, ἣτις φέρει κεφαλὴν Ἡρακλέους. Ὁ ἔφορος τῶν ἀρχαιοτήτων κ. Στάης φρονεῖ ὅτι ὁ τάφος οὗτος εἶνε ὁ τάφος Δημητρίου τοῦ Πολιορκητοῦ.

— Πρόκειται τὸ ἐν τῷ Ἀγγιλείῳ τῆς Κερκύρας ἀγαλμα τοῦ Χάινε νὰ ἀγορασθῇ ὑπὸ τῶν Γάλλων. Ἡ Ἑλλ. Κυβέρνησις δὲν πρέπει ν' ἀφίσῃ νὰ φύγῃ τὸ ἔργον ἐκ τῆς Ἑλλάδος σπυδούσα ν' ἀγοράσῃ αὐτό.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Kunst für alle.—Περιεχόμενα 16 ἀρ.—Οὐδεὶς λόγος δύναται νὰ γείνη περὶ καταπτώσεως τῆς καλλιτεχνίας ἐν Μονάχῳ. — Φερδινάνδος Ὁλδερ, μελέτη μετὰ τῶν ἐξῆς εἰκόνων: (Αὐτοπροσωπογραφία, — ἄνοιξις, — οἱ διαφυσθέντες, — ἡ νύξ, — ἡ κατάνυξις, — εὐρυμία, — ὁ ἐκλεκτός, — τὶ λέγουσιν τὰ ἄνθη, — Γουλιέλμος Τέλλος, — ἡ Μάχη παρὰ τὸ Näfels, — ἡ ὁπισθοχώρησις ἐν Marignano, — τοιχογραφίαι ὀπλοθήκης τοῦ δημοτικοῦ Μουσείου Ζυρίχης).

Von Glöden φωτογραφικαὶ μελέται.—Ἡ Ζωγραφικὴ τεχνολογία ἐν τῇ καλλιτεχνικῇ Ἀκαδημίᾳ τοῦ Βερολίνου.—Ἡ συλλογὴ τοῦ Felix König ἐν τῇ βασιλικῇ πινακοθήκῃ τοῦ Βερολίνου.

Ἡ Ἀγγλικὴ ζωγραφικὴ ἐν τῇ παγκοσμίῳ ἐκθέσει τῶν Παρισίων ὑπὸ E. Pascent. (τεύχος 17).

— Ἐπετηρὶς τοῦ ἔτους 1900 τῆς Γερμανικῆς Ἑταιρείας τῆς Χριστιανικῆς τέχνης.

— Ὁ Μιχαὴλ Ἀγγελος ὑπὸ Karl Justi. Συμβολαὶ εἰς ἐρμηνείαν τῶν ἔργων αὐτοῦ.

— Kobel Hans.—Τὰ σύμβολα τοῦ γλύπτου.

— Franz Herman Meissner, Franz Defregger. Ἀποτελεῖ τὸν ἕκτον τόμον τῶν μονογραφῶν τῶν καλλιτεχνῶν ὧν οἱ προηγούμενοι εἶναι ἔργα τοῦ Böcklin, Klinger, Stuck, Thoma, Unde.

— Lofh. v. Kunows Ki. Ἀνὰ τὴν τέχνην καὶ τὸν βίον. Εἰς 4 τόμους. Νόμοι, ἐλευθερία, καὶ ἔθιμα τῆς καλλιτεχνικῆς παραγωγῆς. Ὁ ἐν τῷ κρυπτῷ ἔργῳ ζόμενος οὗτος καλλιτέχνης αἰφνης παρουσιάζεται διὰ τοῦ ἀνωτέρου σπουδαίου συγγράμματος διὰ τοῦ ὁποίου δύναται τις νὰ ἐμβαθύνῃ εἰς τὰ μυστήρια τῆς τέχνης. Ἀλλὰ πιθανὸν νὰ μὴ ἐνοηθῇ τόσο ταχέως ἡ ἀξία του.